

Hierbij gaan enkele afbeeldingen van breuk en vervorming van vrijwel geen bescherming. Zij bieden een te verwaarlozen weerstammen na hagelschot die het beeld van de schade goed weer-geven.

Een indirecte schade door dit eenzijdig jachtbeheer in de hand gewerkt, is muizenschade. Een fazantenjacht zoals men zich die wenst, d.w.z. bij schieten altijd prijs, vereist namelijk absolute afwezigheid van roofwild. In een gevarieerd terrein met populierebossen is de mogelijkheid aanwezig om de fazantenstand

met kunstmatige middelen tot elke gewenste hoogte op te voeren en het hier beschreven gevaar is volstrekt niet denkbeeldig.

Als titel voor het vorenstaande heb ik met opzet gekozen „Jachtschade” en niet „Wildschade”, omdat het jachtbeheer verantwoordelijk is voor deze wildschade. In een rationeel gevoerd bedrijf behoeft geen noemenswaardige schade voor te komen. Bedrijven echter waar een reëel en rationeel jachtbeheer mogelijk is, zijn zeldzaam en dit is een van de absurde inconsequenties van de in nood verkerende bosbouw.

Ir. J. T. M. Broekhuizen / Hoe herkennen wij onze handelspopulieren? V (slot)¹⁾

Afdeling Houtteelt, I.B.O., Landbouwhogeschool

In dit laatste artikel zullen 'Geneva', 'Oxford' en 'Androscoggin' worden behandeld. Deze rassen zijn in de Verenigde Staten ontstaan uit kunstmatige kruising. 'Geneva' en 'Oxford' hebben beide als ouders *P. maximowiczii* ♀ (een balsempopulier) en *P. berolinensis* ♂. Deze laatstgenoemde is zelf een natuurlijke bastaard van de balsempopulier *P. laurifolia* ♀ en - waarschijnlijk - de Aigeiropopulier *P. nigra* 'Italica' ♂. *P. 'Androscoggin'* is een zuivere balsempopulier en wel een kruising tussen de balsempopulieren *P. maximowiczii* ♀ en *P. trichocarpa* ♂. Hoewel 'Geneva' en 'Oxford' strikt beschouwd niet tot de sectie *Tacamahaca* (= balsempopulieren) kunnen worden gerekend omdat het kruisingsprodukten zijn van populieren, behorend tot de sectie *Tacamahaca* en de sectie *Aigeiros*, spreekt men in de praktijk wel van balsempopulieren.

De drie rassen kunnen door hun meer of minder eironde blad-vorm gezamenlijk zonder moeite worden onderscheiden van alle andere handelspopulieren. Beter dan door een nadere omschrijving wordt dit aangetoond door de foto's.

Beschrijving.

cv. Geneva, ♀ (fig. 1).

Ontluiking: eerste helft april, ongeveer een week vroeger dan 'Heidemij'.

Blad: grootste breedte tussen ruim $\frac{1}{2}$ en $\frac{3}{4}$ x lengte hoofdnerf, enigszins variërend, ($b/hn = 0,62-0,73$; gemiddeld 0,67); breedte op éénkwart van de top ruim $\frac{1}{3}$ x lengte hoofdnerf ($d/hn = 0,39$); voet rond zonder of met een onduidelijke inham; top toegespitst; blad vlak of dakvormig met enigszins omlaaghangende punt; nerfhoek ca. 45° ; steel behaard, $\frac{1}{5}$ tot $\frac{1}{4}$ x lengte hoofdnerf; jonge blaadjes lichtgroen met bruin.

Scheut: rond, geheel behaard; bovenaan vrij veel bruinrood; lenticellen lijnvormig, meest 1-2 mm, soms tot 5 mm; aantal ca. 20 per 3 cm scheutomtrek; knoppen met spitse, aanlig-

gende punt, 9-10 mm, bruin of bruinrood.

Zijtakken: betrekkelijk weinig; hoofdzakelijk op het tweede kwart van de scheut, gerekend vanaf de grond; takhoek ca. 40° .

Karakteristieke kenmerken: b/hn tussen ruim $\frac{1}{2}$ en $\frac{3}{4}$ x hoofdnerf; d/hn ruim $\frac{1}{3}$ x hoofdnerf; jonge blaadjes lichtgroen met bruin; scheut rond.

Verschillen met de beide andere balsempopulieren: b/hn en d/hn kleiner dan bij 'Oxford'; jonge blaadjes bruiner dan die van 'Oxford'. In tegenstelling tot 'Androscoggin' heeft 'Geneva' een ronde scheut en geen inham.

cv. Oxford, ♀ (fig. 2).

Ontluiking: eerste helft april; enkele dagen later dan 'Geneva', enkele dagen vroeger dan 'Heidemij'.

Blad: grootste breedte ruim $\frac{3}{4}$ x lengte hoofdnerf ($b/hn = 0,85$); breedte op éénkwart van de top iets groter dan $\frac{1}{2}$ x lengte hoofdnerf ($d/hn = 0,58$); voet rond zonder of met een kleine inham; top kort of zeer kort toegespitst, meestal gedraaid; bladoppervlak vlak; nerfhoek ca. 45° ; steel behaard, $\frac{1}{4}$ tot $\frac{1}{3}$ x lengte hoofdnerf; jonge blaadjes groen.

Scheut: rond; geheel behaard; bovenaan vrij veel bruinrood; lenticellen meest lijnvormig, soms ovaal, 1,5-4 mm, soms tot 5,5 mm; aantal ca. 18 per 3 cm scheutomtrek; knoppen met spitse, aanliggende punt, 9-10 mm; bruin tot roodbruin.

Zijtakken: variërend in aantal, vaak tot ruim $\frac{1}{2}$ x de hoogte van de plant; takhoek ca. 60° .

Karakteristieke kenmerken: b/hn ruim $\frac{3}{4}$ x hoofdnerf; d/hn ruim $\frac{1}{2}$ x hoofdnerf; jonge blaadjes groen; scheut rond.

Verschillen met de beide andere balsempopulieren: b/hn en d/hn groter dan bij 'Geneva' en 'Androscoggin'; jonge blaadjes groen. In tegenstelling tot 'Androscoggin' heeft 'Oxford' een ronde scheut en geen of een kleine, onduidelijke inham en bovendien een scheut met vaak veel bruinrood.

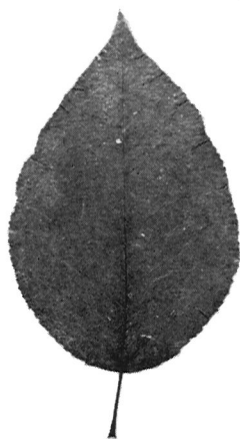

Fig. 1. *P. 'Geneva'*.

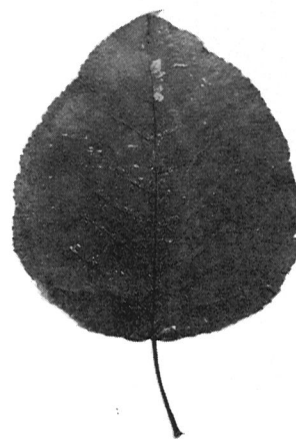

Fig. 2. *P. 'Oxford'*.

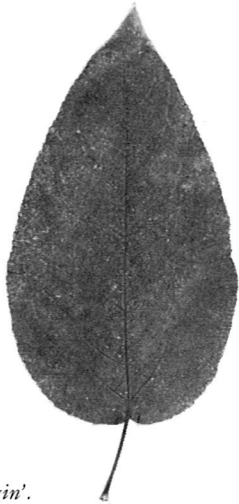

Fig. 3. *P. 'Androscoggin'*.

cv. Androscoggin, ♂ (fig. 3).

Ontluiking: eerste helft april; ongeveer tegelijk met 'Geneva'.

Blad: grootste breedte ruim $\frac{1}{2}$ x lengte hoofdnerf ($b/hn = 0,57$); breedte op éénkwart van de top ongeveer $\frac{1}{3}$ x lengte hoofdnerf ($d/hn = 0,30$); voet rond met een duidelijke, soms vrij diepe en vrij smalle inham; top vrijwel spits; bladoppervlak soms enigszins schotelvormig; nerfhoek ca. 45° ; steel behaard, ongeveer $\frac{1}{5}$ x lengte hoofdnerf; jonge blaadjes lichtgroen met bruin.

Scheut: hoekig met niet opvallende, doch duidelijke lijsten; geheel behaard; bovenaan meestal geheel groen; lenticellen ovaal tot lijnvormig, 1-4 mm; aantal ca. 19 per 3 cm scheut-omtrek; knoppen met spitse, meestal aanliggende punt, 10-11 mm; roodbruin tot donkerbruin.

Zijtakken: vrij veel tot halve hoogte; takhoek ca. 45° .

Karakteristieke kenmerken: b/hn ruim $\frac{1}{2}$ x hoofdnerf; d/hn ongeveer $\frac{1}{3}$ x hoofdnerf; jonge blaadjes lichtgroen met bruin; scheut hoekig.

Verschillen met de beide andere balsempopulieren: in tegenstelling tot 'Geneva' en 'Oxford' is de jonge scheut niet rond, maar hoekig en is deze geheel of overwegend groen. Bovendien heeft het blad van 'Androscoggin' een duidelijke inham.

1) Foto's: R. Aalbers.

Prognose van de aanplant van populiererasen in Nederland in de periode 1968-1971

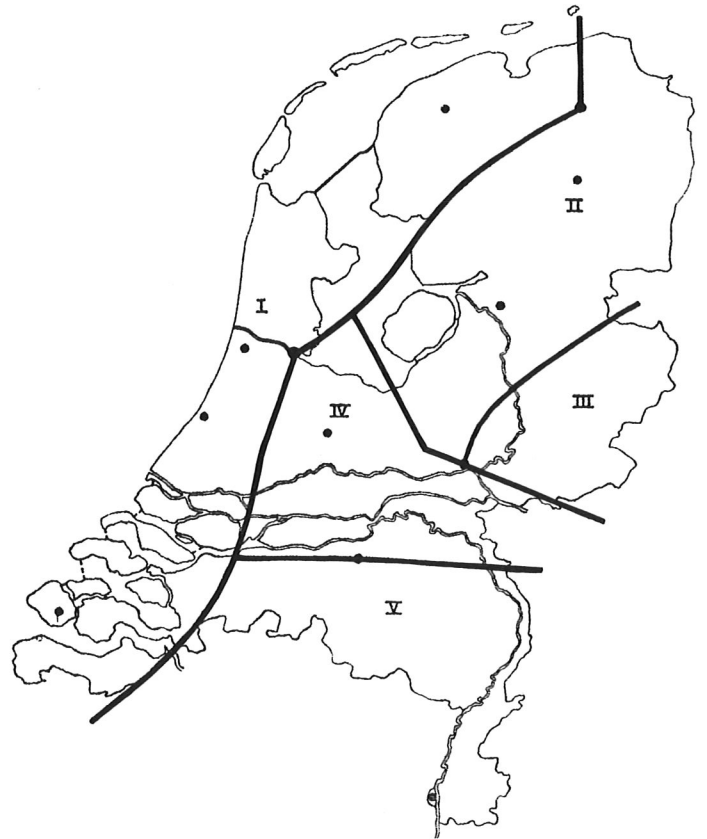
De gegevens voor deze prognose werden weer verschaft door het Staatsbosbeheer en de Koninklijke Nederlandsche Heide-maatschappij. Ze zijn verwerkt in de twee bijgaande tabellen. Het gaat hierin om de percentages die elk van de vermelde populiererasen zal uitmaken van de totale populierenaanplant in een bepaald gebied, als tenminste de adviezen van de hiervoor genoemde organisaties worden opgevolgd.

Het is duidelijk dat de 'Serotina' tot de verleden tijd gaat behoren. De aanplant van 'Marilandica' zal gering zijn, maar vrij constant blijven. Opvallend is het teruglopen van 'I 214', waarschijnlijk deels tengevolge van het optreden van Marssonina. Ook bij 'Regenerata Duitsland' ziet men, althans bij het Staatsbosbeheer, een teruggang. Vermoedelijk is dit een gevolg van het feit dat men nieuwere rassen gaat aanplanten ten koste van rassen als de twee laatstgenoemde, en niet ten koste van de vanouds bekende goede rassen! Men is echter vooralsnog, en terecht, voorzichtig met de aanplant en het aanbevelen van nieuwe rassen, zoals de cultivars 'Löns', 'Flevo', 'Dorskamp', 'Oxford', 'Geneva' en 'Androscoggin' (tezamen 10 à 20 %).

Vermoedelijk zal bij de prognose, die volgend jaar zal worden uitgegeven, ook *Populus canescens* worden betrokken. De belangstelling voor deze populier stijgt in sterke mate, aldus berichtte het Staatsbosbeheer, met name in het westen en noordwesten van het land. Deze toegenomen interesse staat in verband met het feit, dat binnenkort de door het Bosbouwproefstation te Wageningen vrijgegeven rassen 'Haamstede' en 'Limbricht' bij de kwekers verkrijgbaar zullen zijn.

De in de tabellen onderscheiden groeigebieden zijn de volgende:

1. *Het kustgebied*, omvattende Noordwest-Groningen, Friesland (behalve het zuidoostelijke gedeelte), Noord- en Zuid-Holland, Zeeland en het westen van Noord-Brabant. Het betreft hier een streek die een eigen karakter heeft door de nabijheid van de zee en de er veelvuldig voorkomende sterke wind.
2. *Het noord-oostelijk gebied*, omvattende het oosten en zuiden van Groningen, Drente, het zuidoosten van Friesland, Overijssel (uitgezonderd Twente) en het oosten van de Veluwe. Dit gebied vraagt, door zijn noordelijke ligging en

de vele er voorkomende armere gronden een iets afwijkende rassenkeuze.

3. *Het oostelijk gebied*, nl. Twente en de Achterhoek. Dit is een streek met van oudsher populierenteelt en met vele goede leemhoudende zandgronden, bovendien een streek waar de 'Gelrica' een grote plaats inneemt.